

Trista herència

Una esmena de Minoria Catalana ha permès introduir en el Codi Penal la despenalització, en determinades circumstàncies, de l'esterilització de deficients psíquics. Sectors conservadors han aixecat les seves crítiques.

Xavier Duran

El passat u de juny, el Congrés de Diputats va aprovar diverses modificacions del Codi Penal. Una d'aquestes era la despenalització, en determinades circumstàncies, de l'esterilització de deficients psíquics. Va ser Minoria Catalana la que va proposar la introducció d'aquesta esmena en el Senat. El Congrés en va ratificar l'aprovació.

El Grup Popular es va oposar a la despenalització. Un dels seus membres la va qualificar de «greu» i va considerar que no hi havia hagut prou debat. El diputat de Minoria Catalana, Llibert Cuatrecasas, va negar que aquesta innovació s'introduís sense una meditació prèvia.

Aquesta despenalització ha aixecat polèmica. Però es tracta d'una modificació prudent del Codi Penal. L'esterilització haurà de ser demanada pel representant legal de la persona que presenti deficiències psíquiques. El jutge la podrà autoritzar després de conèixer el dictamen de dos especialistes.

Una bona part de científics coincideixen en l'opinió que la intel·ligència és, en part, heretable. Més correctament, es pot dir que se n'hereta un potencial. Lògicament, després hi entren tota una sèrie de factors: com l'am-

bient en què l'individu es mogui i els estímuls intel·lectuals que rebi. En el cas de deficiències psíquiques, hi ha el risc de l'herència, però també la incapacitat dels progenitors per a dur endavant l'educació del fill.

Els sectors conservadors han criticat la mesura. El director del diari catòlic madrileny *Ya*, Ramon Pi, titulava el seu comentari «A les portes del nazis-

me» i parlava d'«agressió directa contra la integritat física dels deficients psíquics». També qualificava de monstruositat fer passar l'esterilització «com un favor que es fa a la víctima».

Aquest tema, però, no és nou a Europa. A Holanda hi ha una institució per a retardats mentals on se'ls esterilitza i després es promou la seva relació afectiva i sexual. Més recentment, el passat 4 de maig, la Cambra dels lords britànica autoritzà l'esterilització d'una dona amb retard psíquic, incapaç de donar consentiment a l'operació.

Aquesta dona té 36 anys, però la seva edat mental és de 4 anys. Ha mantingut relacions amb un altre malalt de l'hospital on estava internada. La seva mare i els seus familiars, davant el temor que pogués quedar embarassada, van demanar permís per a esterilitzar-la. Aquest permís fou concedit per la Cambra dels lords de cara, segons la llei, als «millors interessos» de la pacient. També estableix que qualsevol de les parts implicades pot interposar recurs si, abans de l'operació, canviesin les circumstàncies que ara es donen.

Pel febrer, tres Corts d'Apel·lació havien tret impediments legals a l'esterilització, però l'Official Solicitor va demanar a la Cambra dels Lords aclariments sobre la Llei. Ara, el cas d'aquesta malalta pot indicar el camí que seguiran sis dones més, incapaces mentalment, que es trobaven en el mateix cas.

L'esterilització de malalts, delinqüents o persones amb coeficient intel·lectual baix sempre ha causat polèmica al llarg de la història. Sovint hi ha hagut casos en què s'ha volgut trobar justificació científica a les diferències socials entre determinades persones o grups. En el cas que ens ocupa, la Llei només afecta persones incapaces i la intervenció d'especialistes, que han d'examinar l'individu, sembla donar garanties que no es produeixi cap abús. Les condicions establertes per la llei de reforma del Codi Penal han d'evitar abusos basats en la subjectiva frontera entre normalitat i anormalitat. □

L'esterilització de malalts i deficients psíquics ha causat polèmica el llarg de la història.